

درباره اقدامات خطر آفرین و غیر اصولی تحت عنوان دندانپزشکی با آرام بخشی و بیهوشی

یکی از مهمترین پایه‌های دندانپزشکی کودکان، کنترل رفتاری کودک در حین کار دندانپزشکی است. با توجه به روان در حال تکامل کودک، سعی کادر درمانی بر این است که از ایجاد اضطراب بیش از حد و ترس و فشار روحی به کودک جلوگیری شود. از این رو انجام کارهای دندانپزشکی با استفاده از روشهای آرام بخشی (sedation) و بیهوشی عمومی: شود. توصیه زیر شرایط با افراد برای (General anesthesia)

- کودکانی که به دلیل سن کم قادر به همکاری در محیط دندانپزشکی نیستند
- کودکانی که دچار اضطراب بیش از حد و غیر قابل کنترل هستند
- کودکان و یا حتی بزرگسالانی که دچار معلولیتهای ذهنی و جسمی باشند

در این موارد درمان در شرایط ذکر شده باعث افزایش کیفیت کار دندانپزشک شده و از ایجاد فشار اضافی روحی و جسمی به کودک جلوگیری میشود. علاوه بر این، در اغلب موارد، کلیه کارهای دندانپزشکی در یک جلسه انجام شده و یا تعداد جلسات مورد نیاز برای درمانهای مورد نیاز کاهش مییابد.

انتخاب بیهوشی یا آرام بخشی به شرایط مختلفی بستگی داشته و با صلاح دید متخصص بیهوشی و دندانپزشک عملکننده انجام میشوند.

اما در آنسوی ماجرا خطراتی هستند که هر لحظه قدرتمایی کرده و میتوانند تهدیدکننده حیات کودک باشند و یا عوارض جبرانناپذیری ایجاد نمایند که در تمام عمر گریبان گیر کودک باشد.

بر طبق دستورالعمل مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ماده ۳ تبصره ۲ انجام خدمات همراه با بیهوشی تحت هر عنوان (sedation و...) در مطبهای دندانپزشکی ممنوع است. همچنین بر طبق ماده ۶ تبصره ۲ همان دستورالعمل حضور متخصص بیهوشی از زمان شروع بیهوشی تا پایان ریکاوری ضروری است و بر طبق تبصره ۴ ماده ۶ بهجز متخصص جراح فک و صورت و متخصص دندانپزشکی اطفال گذراندن دورههای مصوب وزارت بهداشت برای دندانپزشکان عملکننده الزامی است.

مسئله انجام درمان دندانپزشکی در شرایط ذکر شده نیاز به آموزشها و مهارتهای خاصی دارد که در دوره تخصصی دندانپزشکی کودکان و دورههای فلوشیپ دندانپزشکی بیمارستانی به افراد آموزش داده میشود. این آموزشها شامل مباحث گستردهای است که در طی سالها و گذراندن مراحل مختلف حاصل میشوند.

شرح این قصه از آن روست که در حال حاضر در نواحی مختلف کلانشهر تهران و برخی از شهرستانها، شاهد انجام برخی اقدامات درمانی چهبسا خطر آفرین و غیر اصولی برای کودکان این مرز و بوم هستیم. درمانهایی که هیچ نظارتی بر آنها

نیست و هجوم تبلیغات رنگارنگ و فریبنده موجب گمراهی اذهان عمومی و فریبخوردگی بیماران میشود. بهطور مثال انجام این عمل توسط برخی همکاران دندانپزشک عمومی آموزشندیده، علاوه بر طولانی شدن مدتزمانی که کودک تحت بیهوشی یا آرام بخشی سپری میکند و درمانهای غیراصولی انجامشده، عوارض بسیاری برای کودک در حال رشد به همراه دارد.

از سوی دیگر انجام درمانهای آرامبخشی در مطبهای خصوصی حتی با حضور متخصص بیهوشی کاری غیراستاندارد است؛ بهویژه اینکه متأسفانه شاهد این هستیم که در توضیحاتی که به والدین داده میشود از لفظ دندانپزشکی در خواب استفادهشده و به والدین گفته میشود که این صرفاً یک خواب بوده و با بیهوشی متفاوت است و پس از اتمام کار با صدا کردن کودک وی بیدار شده و به حالت هوشیاری اولیه بر میگردد. در حالی که داروهای استفادهشده در آرام بخشی اغلب ترکیبی از داروهای کتامین، پروپوفول و میدازولام بوده که از طیف داروهای بیهوشی هستند و احتمال آپنه تنفسی و بروتکواسپاسم و لارنگواسپاسم همواره وجود خواهد داشت.

در صورت صلاحدید دندانپزشک و متخصص بیهوشی به انجام سدیشن، اینکار باید در محیط بیمارستانی، که امکانات لولهگذاری و در صورت بروز شرایط خاص تبدیل سدیشن به بیهوشی عمومی وجود دارد، انجام شود و مسلماً بعید است در هیچ مطب دندانپزشکی حتی مطب متخصصان در تهران چنین امکاناتی بهطور کامل وجود داشته باشد.